

	ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ	Број:
		10/2-12
	ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ	Датум:
		15.03.2016.

Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Нишу
подносимо следећи извештај:

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ:

1. Састав комисије:

1. Др Ема Миљковић, ред. проф.
2. Др Александар Растовић, ванр. проф.
3. Др Славиша Недељковић, ванр. проф.

2. Одлука Већа департмана за историју број 10/9-40 од 18.11.2015.

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:

1. Име, име једног родитеља, презиме:

___ Тијана (Милорад) Станисавић _____

2. Година уписа на мастер академске студије

2014/2015.

3. Назив студијског програма

Мастер академске студије историје

III НАСЛОВ – МАСТЕР РАДА:

Миграције немачког становништва ка Банату у првој половини XVIII века

IV ПРЕГЛЕД-МАСТЕР РАДА:

Увод (1-2); Подунавски Немци – историографска основа (3-9); Хабзбуршка монархија – мултинационални бастион (10-13); Популациона политика Хабзбуршке монархије (14-22); „Нови свет“ за Монархију (14-17); Миграције немачког становништва ка Југоисточној Европи (18-19); Леополдински талас миграција (20-22); Миграције немачког становништва ка Банату (23-51); Земље полазишта исељеника (23-28); Агентура (29-32); Траса – од најзападније Рајха до најисточније тачке Монархије (33-35); Социјална структура – ко се исељава? (36-40); Насељавање Баната (41-51); Царски Банат (52-82); Управна организација Темнишварског Баната (52-55); Етнички мозаик (56-65); Привредна сфера (66-73); Културолошки преображај (74-79); Крај или почетак? (80-82); Закључак (83-84); Списак коришћене литературе (85-94).

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА -МАСТЕР РАДА:

1. ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

У уводном делу рада кандидаткиња Тијана Станисавић указује на миграциона кретања као процес различитих узрока, садржаја и исхода, повезујући област Баната са мултинационалним, мултијезичким и мултикултуралним регионима. Обазирјући се на литературу о миграцијама немачког становништва у Банату, кандидаткиња је посебно нагласила значај литературе немачког говорног подручја као резултат истраживања академске заједнице, али и навела могућности нових истраживања ове теме дајући квалитативни допринос постојећој историографији.

У првом поглављу рада дат је детаљан приказ развоја немачке историографије 20. века, са посебним освртом на време утицаја нацистичког режима у објављивању радова на тему историје Немаца насељених у Југоисточној Европи. Интензивирање сарадње немачких државних установа са градским архивима, заједницама, удружењима и појединцима у том делу Европе имало је за циљ истицање заслуга исељеника и њихових потомака. Изложена је ситуација у Немачкој након Другог светског рата када долази до поновног системског покретања историографске делатности кроз научне институте и Друштва. Као један од најзначајнијих научних центара апострофиран је Институт за историју и регионалне студије Подунавских Шваба у Тибингену. Такође, кандидаткиња је класификовала документа која припадају тзв. „исељеничкој“ историографији у коју спадају: завичајне књиге, родословне и породичне књиге, мемоарска дела, путописи, часописи и радови потомака Подунавских Шваба са универзитета и института у Немачкој.

У другом поглављу представљена је Хабзбуршка монархија као мултинационална држава, која је након потписивања Пожаревачког мира, као победница у рату са Османским царством, отпочела дуг процес унутрашњих реформи. У спољној политици је овим миром успоставила своју хегемонију на Балкану.

Треће поглавље односи се на популациону политику Хабзбуршке монархије у којем су изнети циљеви нове аустријске власти у освојеним подручјима. У потпоглављу „Нови свет“

	ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ	Број:
		10/2-12
	ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ	Датум:
		15.03.2016.

за Монархију, кандидаткиња објашњава разлике између осталих европских колонијалних сила и Хабзбуршке монархије за коју је Југоисточна Европа представљала „колонијалну алтернативу“.

Друго потпоглавље представља преглед миграционих кретања Немаца као Југоисточној Европи уопште, при чему су наведена три велика миграциона таласа у време цара Карла VI, царице Марије Терезије и Јозефа II.

У трећем потпоглављу приказани су сами почеци популационе политике Монархије у време цара Леополда I, који је манифестован патентом о насељавању становништва 1689. године.

У четвртном поглављу под називом „Миграције немачког становништва ка Банату“ дати су најпре подаци о местима одакле су Немци колонисти кретали ка Банату. У потпоглављу „Области полазишта пресељеника“ набројане су територије данашњих немачких покрајина, густо насељених почетком 18. века. Као прилог је дата карта са највећим градовима ових подручја.

У другом потпоглављу „Агентура“ кандидаткиња је представила делатност оглашивача за придобијање становника за прелење у новоосвојене крајеве Југоисточне Европе. За успехе у овом процесу били су заслужни и представници администрација новоосвојених земаља.

Треће потпоглавље описује путању кретања колониста (пловидбе Дунавом) од својих места у западној Немачкој до циљаних места. Ова путања се разликовала у зависности од већ споменутих миграционих таласа под различитим владарима.

Потпоглавље „Социјална структура пресељеника-ко мигрира?“ односи се на политику неоаквистичке комисије (субделегације) из Беча која је одређивала углавном католичко становништво које би формирало етничко-верску тампон зону између калвиниста у Угарској и Османлија. Такође, наведени су аспекти који су пресуђивали у одлуци немачког становништва да се одлуче за колонијалне поседе.

У петом потпоглављу кандидаткиња наводи места у Банату која су била предвиђена државном политиком да се населе, што је довело до праве демографске револуције уз обећања провинцијских власти за повољније фискалне обавезе. Овај део рада поседује табеларне приказе о броју насеља и кућа/породица колонизованих Немаца у банатским дистриктима.

У петом поглављу дат је преглед уређења провинције Темишварски Банат и структура аустријске администрације на том подручју. У другом потпоглављу је приказан етнички састав провинције при чему се процес социјалне, менталне и материјалне интеграције одвијао у два крака: акултурација и асимилација. Ипак, већ након насељавања долази до друштвене (етничке) диференцијације у Банату.

У трећем потпоглављу је описан привредни успон, до Пожаревачког мира опустошене земље. На основама камерализма обнова земље поверена је била грофу Мерсију чије су мере доприносиле унапређењу производне моћи простора и усмереног коришћења природних капацитета земље.

У четвртном потпоглављу „Културолошки преображај“ кандидаткиња наводи изражено германство присутно у Банату у култури, уметности и језику. Црква је била културно-образовни центар окупљања, затим се продор западне цивилизације осетио у архитектури, образовању и урбанистичким плановима.

Последње потпоглавље „Крај или нови почетак“ представља Банат као погранично подручје након наредног османско-хабзбуршког рата 1737-1739. године, с обзиром на то да је

Краљевство Србија поново пало у османске руке. Знатно већи значај за Монархију потврђен је новим миграционим таласима у 18. веку.

Колегиница Станисавић на крају закључује да је тзв. Каролиншки миграциони талас представљао период успостављања основе модерног Баната, као територију која је део хришћанске европске цивилизације у 18. веку. Етнички плурализам представљен је као резултат миграционе политике Монархије, при чему су посебно наглашене разлике и међу самим колонистима.

2. ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Тијана Станисавић је показала да је овладала методолошким знањима неопходним за писање мастер рада. Имајући у виду да су коришћена многобројна дела немачке провинијенције, успела је да одговори на најважнија питања која се тичу једног сегмента колонизације Немаца у 18. веку, анализирајући догађаје кроз објективан приступ теми. Изложени резултати задовољавају стручне и научне, истраживачке захтеве.

3. КОНАЧНА ОЦЕНА -МАСТЕР РАДА

Мастер рад Тијане Станисавић написан је у складу са захтевима научне методологије, у коме је приказана научна апаратура. Овим радом проширују се ранија истраживања и на нов начин говори о теми колонизације немачког становништва у Банату, при чему је основа критички приступ литератури и чињеницама који говоре о проблему. У раду су обједињени научни резултати немачке историографије о теми чиме се пружа увид у различита тумачења историјских догађаја у односу на домаћу историографију.

VI ПРЕДЛОГ:

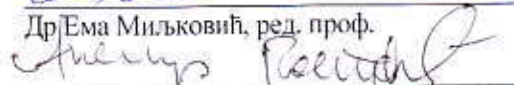
На основу укупне оцене тезе, комисија предлаже:

ДА СЕ МАСТЕР РАД ТИЈАНЕ СТАНИСАВИЋ МИГРАЦИЈЕ НЕМАЧКОГ СТАНОВНИШТВА КА БАНАТУ У ПРВОЈ ПОЛОВИНИ XVIII ВЕКА ПРИХВАТИ И КАНДИДАТ ПОЗОВЕ НА УСМЕНУ ОДБРАНУ.

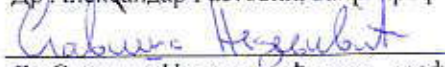
ПОТПИС ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Др Ема Миљковић, ред. проф.

Др Александар Растовић, ванр. проф.

Др Славиша Недељковић, ванр. проф.